

Budapest Nyilatkozat

a madárvédelemről és az elektromos szabadvezetésekről

a Nyilatkozat elfogadásra került az “Elektromos szabadvezetékek és madárpusztulás Európában” nemzetközi konferencia résztvevői által
(2011. április 13., Budapest, Magyarország)

Az “Elektromos szabadvezetékek és madárpusztulás Európában” nemzetközi konferencia (a továbbiakban a Konferencia) a 2011-es soros magyar EU elnökség hivatalos programjának részeként a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME), a Vidékfejlesztési Minisztérium és a BirdLife International nemzetközi madárvédelmi szervezet európai irodájának társszervezésében valósult meg. A Konferencia házigazdája a Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító Zrt. (MAVIR) volt. 29 európai és közép-ázsiai ország, az Európai Bizottság, az UNEP-AEWA, hat energia és áramszolgáltató vállalat, szakértők, vállalkozók és civil szervezetek 123 képviselője vett részt a konferencián. Az elektromos szabadvezetékek mentén áramütés és ütközés következtében előforduló madárpusztulás jelenlegi európai helyzetének áttekintése, az eddig elért eredmények és a vonatkozó nemzeti és nemzetközi jogszabályok végrehajtásával összefüggő jövőbeli kihívások számbavétele, valamint a nemzeti tapasztalatok cseréje után a Konferencia résztvevői a következő Nyilatkozatot fogadták el:

Felkérjük az európai intézményeket (az Európai Bizottság és Parlament) és a nemzeti kormányokat

- az általuk megszövegezett, vállalt és szorgalmazott ambiciózus klíma, energia valamint biológiai sokféleség megőrzésével összefüggő célkitűzések és stratégiák megvalósítása érdekében, hogy **az energiatermelést, az energia átvitelt és elosztást hangsúlyozzák össze a vadon élő madárfajok védelmével** a védett területeken és azokon kívül;
- a közösségi vívmányok, a madár és élőhelyvédelmi irányelvek, valamint a vonatkozó nemzetközi egyezmények magas szintű végrehajtása érdekében *hatékony jogi, közigazgatási, műszaki vagy más szükséges eszközök* nemzeti vagy regionális alkalmazásával

1. minimalizálják az elektromos szabadvezetékek természetes környezetre és vadonélő madárfajokra kifejtett negatív hatását, 2. biztosítják a madárvédelmi irányelv rendelkezései alapján a vadonélő madárfajok általános védelmét, 3. integrálják az ajánlott intézkedéseket a befektetési projektek, mint az EU energia és infrastruktúra csomag folytatásaként megvalósításra kerülő „európai jelentőségű” villamos energia projektek hatásvizsgálatába.

Felkérünk minden érintett felet egy cselekvési program közös szerepvállalással történő megvalósítására, amely az elektromos szabadvezetékek okozta madárpusztulás hatékony minimalizálásához vezethet Európában és Európa határain túl. A program javasolt lépései a következők:

I. Előkészítő tevékenységek (végrehajtás 2012 végéig)

Tevékenység	Érintettek
1. Az elektromos szabadvezetékek madárvédelmi követelményeivel foglalkozó nemzeti és nemzetközi szakértői csoportok létrehozása , amelyek áttekintik és összefoglalják a rendelkezésre álló madárvédelmi műszaki ajánlásokat; nemzeti és európai programot dolgoznak ki a madarak áramütésének és vezetékkel történő ütközésének megelőzésére és mérséklésére; elősegítik a műszaki, biológiai és projektvezetési tapasztalatok cseréjét, valamint támogatják a releváns tevékenységek végrehajtását.	Kormányok : Nemzeti (EU) Nemzeti (nem-EU) Nemzetközi Energiaipar Civil szektor
2. A tapasztalat és információcserét elősegítő, nemzetközi szinten koordinált felkészülési program kidolgozása és beindítása , amely magába foglalja egy nemzetközi szakértői jegyzék összeállítását; műszaki és projektvezetési feladatokról történő rendszeres kommunikációt; a madarak áramütését és vezetékkel történő ütközését tárgyaló irodalomjegyzék összeállítását és publikálását; egységes nemzetközi monitoring protokoll kidolgozását; valamint a madarak biztonságának növelését célzó, kutatás-fejlesztési és kommunikációs projekteket megvalósító, az ipari, közszolgálati és civil szereplők önkéntes együttműködésén alapuló pán-európai kezdeményezés felgyorsítását.	Nemzeti (EU) Nemzeti (nem-EU) Nemzetközi
3. Az EU és a nem-EU országok közötti folyamatos tapasztalatcsere elősegítése a madarak áramütésének és vezetékkel történő ütközésének csökkentése és megszüntetése érdekében.	Nemzeti (EU) Nemzeti (nem-EU)

II. Tervezési és műszaki felülvizsgálattal összefüggő tevékenységek (végrehajtás 2015 végéig)

4. Az elektromos szabadvezeték-átalakítások prioritásainak a veszélyeztetett madárfajok előfordulása alapján történő megállapítása az érintett kormányzati, energiapiari, tudományos és civil szakértőkkel való konzultáción keresztül. Részletes középtávú stratégia és végrehajtási terv készítése a vezeték átalakításokra vonatkozóan.	Nemzeti (EU) Nemzeti (nem-EU)
5. Országonként ki kell dolgozni és nemzeti szinten jóvá kell hagyni az új vezetékszakaszokra vonatkozó műszaki ajánlásokat és a „madárbarát” oszlopfej típusok katalógusát , a régi szakaszok esetében pedig a „madárbarát” átalakításokkal összefüggő lépéseket . A „madárbarát” műszaki ajánlások használatát a szerelő személyzetnek, az alvállalkozóknak tartott tréningek , valamint rendszeresen megrendezett konferenciák keretében kell elősegíteni .	Nemzeti (EU) Nemzeti (nem-EU)

III. A madárpusztulás kivédésének biztosítása új és teljesen felújított szabadvezetékeken (végrehajtás 2016-tól)

6. Az új és teljes hosszában újjáépített vezetékszakaszok esetében a madarak szempontjából kialakításukat tekintve biztonságos oszlopfej-szerkezetek és vezetékek kihelyezése .	Nemzeti (EU) Nemzeti (nem-EU)

IV. A madárpusztulás mérséklése meglévő szabadvezetékeken (végrehajtás 2020 végéig)

7. Madárvédelmi és elterjedési szempontok alapján meghatározott prioritás szakaszok , valamint a legveszélyesebb oszloptípusok átalakítása „madárbarát” szakaszokká és oszlopfejékké az összes meglévő vezetékszakaszon .	Nemzeti (EU) Nemzeti (nem-EU)

V. Monitorozás és előrehaladási jelentés készítése

8. Az elektromos szabadvezetékek által madarakra kifejtett hatás nemzetközileg egységesített monitorozásának elősegítése és pénzügyi támogatása, beleértve a „madárbarát” átalakítások hatékonyságának értékelését is.	Nemzeti (EU) Nemzeti (nem-EU) Energiaipar
9. 2012-től kezdődően kétévente előrehaladási jelentés készítése a Berni Egyezmény 110-es határozatának és a Budapest Nyilatkozat ajánlásainak végrehajtásáról.	Nemzeti (EU) Nemzeti (nem-EU)